

Nastavni predmet	SKRIPTNI JEZICI I WEB PROGRAMIRANJE
Naslov cjeline	HTML
Naslov jedinice	Obrasci
Očekivani ishodi učenja	- odrediti i opisati svrhu obrazaca na mrežnim stranicama, - oblikovati i primijeniti obrasce za prikupljanje podataka o korisnicima na mrežnim stranicama, - razlikovati vrste elemenata koji čine obrazac, - primjenjivati različite elemente za oblikovanje obrazaca, - definirati i primjenjivati attribute obrazaca
Ime i prezime /razred/datum	

UPUTE

Ako se pri traženju odgovora koristite internetom ili internetskim servisima, **obavezno je navesti izvor-poveznicu**. Ako je korišten generativni AI **treba navesti i pitanje (prompt)**.

Ukoliko tekst odgovora sadrži gramatičke ili stručne nepravilnosti, to može utjecati na ocjenu, tako da je nužno tekst koji se ubacuje pročitati, proučiti i razmisliti o njemu, te po potrebi ispraviti. Također, nerazumijevanje prezentiranog koda će utjecati na ocjenu, pa je nužno sav kod koji se ubacuje i prezentira kao odgovor pregledati, proučiti, razmisliti o njemu i shvatiti ga, te po potrebi ispraviti, dopuniti i/ili komentirati. Za nejasnoće i/ili dodatne upute obratiti se nastavnicima. Vježbu za ocjenjivanje može se predati najkasnije do 10 minuta prije kraja sata.

I. PRIPREMA ZA VJEŽBU

HTML obrazac koristi se za prikupljanje korisničkih ulaznih podataka. Ti se podaci obično šalju poslužitelju na obradu.

1. Nabroji za što služe obrasci na mrežnim stranicama?
2. Navedi primjere za najmanje pet vrsta podataka koji se mogu unositi na mrežnim stranicama.
3. Navedi najmanje dva primjera za osjetljivost i moguće zloporabe podataka koji se unose na mrežnim stranicama.

II. IZVOĐENJE VJEŽBE - OBRASCI

Primjer obrasca:

First name:
John

Last name:
Doe

Submit

HTML element `<form>` koristi se za stvaranje HTML obrasca za korisnički unos:

`<form>...form elementi... </form>`

Element `<form>` je spremnik za različite vrste ulaznih elemenata: tekstualna polja, polja za označavanje, radio tipke, tipku "submit" (pošalji) i dr. Najčešće korišteni HTML element je `<input>`, a može biti prikazan na različite načine ovisno o vrijednosti atributa `type`

1. Navedi najmanje pet primjera sa objašnjenjima za vrijednost atributa `type` (pomoć: [obrasci](#)).
2. Napiši HTML kod za obrazac koji će od korisnika tražiti da upiše ime i prezime u dva odvojena tekstualna polja. Uoči važnost međusobne povezanosti oznake "label" sa elementom "input" za "for", "id" i "name". Kolika je podrazumijevana dužina tekstualnog polja?

Tip ulaza-inputa "radio" `<input type="radio">` definira „radio“ tipku:

```
<form>  
  <input type="radio" id="male" name="spol" value="musko">  
  <label for="musko">Muško</label><br>  
  <input type="radio" id="female" name="spol" value="zensko">  
  <label for="zensko">Žensko</label><br>  
  <input type="radio" id="drugo" name="spol" value="drugo">  
  <label for="drugo">Ostalo</label>  
</form>
```

Radio tipke dozvoljavaju korisniku da bira JEDNU iz ograničenog broja mogućnosti.

Kod `<input type="checkbox">` definira okvir za označavanje koji dozvoljava korisniku da bira nula ili više mogućnosti iz ograničenog broja izbora:

```
<form>
  <input type="checkbox" id="vozilo1" name="vozilo1" value="Bicikl">
  <label for="vozilo1"> Imam bicikl</label><br>
  <input type="checkbox" id="vozilo2" name="vozilo2" value="Auto">
  <label for="vozilo2"> Imam auto</label><br>
  <input type="checkbox" id="vozilo3" name="vozilo3" value="Brod">
  <label for="vozilo3"> Imam brod</label>
</form>
```

`<input type="submit">` definira tipku za slanje podataka iz obrasca tzv. *form-handler-u* (*rukovatelju*), tipično datoteci na poslužitelju koja sadrži skriptu za procesiranje ulaznih podataka. Form-handler se specificira u atributu `action` obrasca.

Uoči kako **svako ulazno polje treba imati atribut name da bi se moglo poslati njegov sadržaj**. Ako je taj atribut izostavljen, vrijednost ulaznog polja neće uopće biti poslana.

Atributi obrasca

Atribut **action** definira akciju koja će se izvesti nakon slanja obrasca. Obično se podaci obrasca, nakon što korisnik pritisne tipku submit, šalju datoteci na poslužitelju.

Sa `<form action="/action_page.php">` podaci koje sadrži popunjeni obrazac šalju se datoteci sa navedenim nazivom. Ta datoteka sadrži skriptu na poslužiteljskoj strani koja će obraditi podatke iz obrasca. **Ako se taj atribut izostavi, akcija se postavlja na tekuću stranicu.**

Atribut **target** određuje gdje će biti ispisan odgovor koji će biti primljen nakon slanja obrasca, a može imati vrijednosti: `_blank`, `_self` (podrazumijevano, otvara se u trenutnom prozoru), `_parent`, `_top`. Primjer: `<form action="/action_page.php" target="_blank">`

Atribut **method** određuje HTTP metodu koja će se koristiti kod slanja podataka iz obrasca. Ti se podaci mogu poslati kao URL varijable (`method="get"`) ili kao HTTP post transakcija (`method="post"`).

Podrazumijevani HTTP način kod slanja podataka iz obrasca je GET. Primjer korištenja: `<form action="/action_page.php" method="get">`.

3. Navedi značajke za POST i GET (pomoć: [značajke](#)).

Ako podaci iz obrasca sadrže osjetljive ili osobne informacije, uvijek koristite POST!

Atribut *autocomplete* uključuje ili isključuje opciju autocomplete. Kada je ta opcija uključena, preglednik će automatski upotpuniti vrijednosti prema vrijednostima koje je korisnik unio prije.

Primjer korištenja: `<form action="/action_page.php" autocomplete="on">`

4. Navedi bar pet različitih elemenata koje mogu sadržavati HTML elementi `<form>`.

Element `<select>` definira tzv. drop-down listu (padajuću listu). Primjer:

```
<label for="auti">Odaberi auto:</label>
<select id="auti" name="auti">
  <option value="volvo">Volvo</option>
  <option value="saab">Saab</option>
  <option value="fiat">Fiat</option>
  <option value="audi">Audi</option> </select>
```

Elementi `<option>` definiraju mogućnosti koje mogu biti izabrane. Podrazumijevano je odabrana prva stavka liste, no to se može promijeniti atributom `selected`: `<option value="fiat" selected>Fiat</option>`.

Atributom `size` može se promijeniti broj vidljivih vrijednosti: `<select id="cars" name="cars" size="3">`.

Atributom `multiple` može se dozvoliti korisniku da odabere više od jedne vrijednosti: `<select id="cars" name="cars" size="4" multiple>`

Element `textarea` određuje ulazno polje sa više redova (tekstualno ulazno polje):

`<textarea name="message" rows="10" cols="30"> Ovdje unesite poruku. </textarea>`

Atribut `rows` određuje vidljivi broj linija u tekstualnom polju, a atribut `cols` određuje vidljivu širinu.

Element `button` određuje tipku koja se može pritisnuti:

`<button type="button" onclick="alert('Pozdrav svima!')">Klikni!</button>`

5. Prouči primjer i odgovori čemu služe elementi fieldset i legend: [fieldset/legend](#)
6. Prouči primjer i odgovori čemu služi element datalist: [datalist](#)
7. Prouči primjer i odgovori čemu služi element output: [output](#)

Tipovi i atributi ulaza

1. Navedi bar deset različitih tipova ulaza za atribut type. Koja mu je podrazumijevana vrijednost?
2. Kako se ispisuje ako navedemo vrijednost „password“?
3. Napiši kako se definira reset tipka koja sve vrijednosti unesene u obrazac resetira na njihove podrazumijevane vrijednosti.
4. Što će preglednik ispisati ako se za tip postavi vrijednost „color“?
5. Što će preglednik ispisati ako se za tip postavi vrijednost „date“? Čemu služe atributi min i max?
6. Kako preglednik tretira tip „email“? Za koji će se tip preglednik ponašati slično?
7. Što omogućuje tip „file“?
8. Kako ćeš ispisati obrazac u kojem će biti dozvoljeno za količinu naručenih stvari unijeti samo brojke i to od 1 do 5?
9. Koji se tip može primijeniti za unos telefonskog broja?
10. Objasni čemu služi atribut value.
11. Objasni čemu služi atribut maxlength.
12. Objasni čemu služi atribut required.

III. PRAKTIČNI DIO - Kreiranje obrazaca

Na istoj mrežnoj stranici oblikuj bar dva od navedenih primjera obrazaca (nije potrebno oblikovati stilove, sav tekst treba biti na hrvatskom jeziku) ([vježbe](#))

Napomena: ukoliko je vremena dovoljno, sve bi vježbe oba učenika trebala izvesti odvojeno, dakle jedan pa drugi. Radove treba spremati kako bi se naknadno mogli pokazati, provjeravati i vrednovati.